

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

Ikt. szám: VII/ID/151/2 (2014)

Emlékeztető
Női Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport üléséről
Budapest, 2014. március 27.

Helyszín: 1055 Budapest, Kossuth tér 2-4., IV. emelet, 439/A. tárgyaló

Időpont: Budapest, 2014. március 27., 14 óra

Tárgy:

Dr. Kiszely Katalin EU és nemzetközi együttműködésért felelős helyettes államtitkár köszöntötte a résztvevőket a Női Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport harmadik ülésének alkalmából. A napirendi pontok megvitatásával kezdte felszólalását, amely szerint szó lesz a Munkacsoport munkájához kapcsolódó jogszabályok társadalmi egyeztetéséről, a női jogokról, illetve a kapcsolati erőszakra vonatkozó ajánlások megvitatásáról. Elmondta, hogy nemsokára választások lesznek, de amennyiben úgy alakul, hogy a kormány tovább viszi megkezdett munkáját, akkor a jövőben is fog ülésezni a női jogokkal foglalkozó tematikus Munkacsoport, ami biztosítja, hogy ez állandó kontaktust, aktív párbeszédet jelentsen a kormány és a civil szféra között.

A kapcsolati erőszakkal kapcsolatos napirendi pont a Magyar Női Érdekvégyesítő Szövetség javaslata volt, hogy az alanyi kör bővítésre kerüljön (terjedjen ki az együtt nem élő intim partnerekre is). A távolságtartás jogi revíziójáról is volt szó, a gyermekek családon belüli erőszakkal szembeni védelmének a biztosítása a gyermekelhelyezés kapcsán, az Isztambuli Egyezmény 48. cikke alapján a mediáció tilalma a családon belüli erőszak estén. 2 héttel a Munkacsoport ülése előtt Magyarország aláírta az Isztambuli Egyezmény eme vonatkozásait.

Dr. Salgó László Közjogi Jogalkotásért Felelős Helyettes Államtitkárság Titkárságvezető, Főosztályvezető a következőkről tájékoztatta a jelenlévőket: A kapcsolati erőszak tényállásának kidolgozása hosszú egyeztetések után született meg, mert lényegi eleme volt, hogy ebben a szövevényes rendszerben (minisztériumok-ügyészségek-bíróságok) könnyebben végrehajtható legyen. Fontos volt, hogy a tényállás megfelelő védelmet is tudjon egyben nyújtani és a jogalkalmazó szervek is hatékonyan végre tudják hajtani. Az EMMI még egy külön munkacsoportot is alakított erre a célra, amelyben civil szervezetek is részt vettek. Az OBH és a Rendőrség azt jelezte a Minisztérium részére, hogy amennyiben az együttélés tényét valamilyen formában nem rögzítik a párkapcsolati erőszak vonatkozásában, úgy a bizonyítási eljárás nagyon megnehezedne (mi képezné annak az alapját, hogy a feljelentést tevők valóban intim kapcsolatban állnak egymással?). Így az a kompromisszumos megoldás született, hogy nem házassághoz, csak együttéléshez kötik a jogszabályt. A civil szervezetek a kapcsolati erőszakkal foglalkozó munkacsoportban sem tudtak olyan javaslatot adni, ami az együttélésnél megfelelőbb bizonyító erejű tényező lehetne. A bizalmi viszonyon alapuló bűncselekményt szankcionálja a törvény, ehhez szükséges, hogy a bizalmi viszony tényét igazolni lehessen. A gondnok-gondnokolt érintésében érkezett javaslat az együttélésben ugyanúgy benne van. Gyermekvédelmi összefüggésben a kérést lefedi a BTK-ban és PTK-

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

ban található további tényállás is. Itt azt emeli ki, hogy ha a gyermek valakivel csak 1 napig is együtt élt és a sérelmére elköveti a bűncselekményt, akkor halmozott bűncselekményt követ el, mert külön büntetik a kiskorú sérelmére elkövetett bűntettet és a családon belüli erőszakot is. A generális minimumhoz képest nem javasolunk más időintervallum bevezetését. A bíróság az eljárás során nem kell, hogy a minimum büntetési tételt határozza meg, bizonyos esetekben mehet ez alá, és fölé is. Mindennek értelmében nem támogatjuk a javaslatokat, kivéve, ha az együttélés kiváltására olyan javaslat érkezik, amellyel ez a fogalom kiváltható.

Dr. Kiszely Katalin elmondta, hogy mediációra van lehetőség. Nem kötelező, de a civil szervezetek úgy gondolják, hogy ha kapcsolati erőszak tényállása van, akkor ne lehessen mediálni.

Pap Enikő, Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség képviselőjében jelezte, hogy az együttélés tekintetében, ha már van egy formális elköteleződés az Isztambuli Egyezmény aláírása miatt, akkor a benne foglaltakat kell irányadónak tekinteni. Ez pedig nem köti feltételhez az együttélést. Ha a Magyar Kormány meg akar felelni ennek, akkor biztosítania kell a jogi és büntetőjogi védelmet a nem együtt élő partnereknek is. A gyermekek védelme kapcsán azt szeretnék, hogy a jogrendszer jelenítse meg, hogy nagy jelentőséggel bír a párkapcsolati erőszak! A gyermekelhelyezési ügyekben jogszabályilag és jogalkalmazásilag sem látják ennek figyelembe vételét. Bizonyos esetekben szerintük is jól működhet a mediáció, de ehhez szűrésre lenne szükség, hogy melyek azon esetek, ahol ez hatékony, tehát egy szűrőmechanizmus kidolgozását kellene megfontolni. Az Isztambuli Egyezményben foglaltakkal a Szövetség is egyetért abban, hogy párkapcsolati és családon belüli erőszak alkalmával tilos a mediáció. A minimum büntetési tétel értelmében hatékonyan arányos és visszatartó erejű szankcióknak kell érvényesülniük a büntetési tétel kiszabásánál.

Dr. Kiszely Katalin elmondta, hogy a hatékony és az arányos általános elvek minden büntető törvénykönyv alapját képezik. Jelezte, hogy a Magyar Kormánynak nem csak formális elköteleződése van az Isztambuli Egyezményhez. Államtitkár Asszony tájékoztatta a jelen lévöket, hogy ratifikálni fogja Magyarország, ahogyan az eddigi nemzetközi szerződéseket is, tehát nem csak formális a kötődésünk.

Pap Enikő az alanyi kör bővítése kapcsán felvetette, hogy az unoka-nagyszülő viszonyban elkövetett bűncselekmények megjelennek-e (pl. unoka bűncselekménye nagymama ellen)?

Mikesy György, Fáy Károly Hallássérült és Fogycatékos Személyek Egyesületének elnöke elmondta, hogy egy értelmileg akadályozott nő több mint 1 éve, több fórumhoz eljárva sem kapott orvoslást a bántalmazása kapcsán. Ma is megoldatlan a helyzete, olyannyira, hogy a bántalmazó – aki szülő – beadta a bíróságnak a gondnokság alá vételt indítványozását. Ezeket hogyan lehetne kivédeni? Az igazságügyi orvosszakértők is szűk látókörűen, csak az orvosi papírok alapján döntenek, nem nézik az életben való boldogulást. Egy 36 éves nőről beszélt Mikesy György, akinél a bántalmazókból könnyen gondnokok lehetnek. Ezért indítványozta korábban, hogy ha tényleges bűncselekményről van szó és alacsony az érdekérvényesítő képesség, akkor az Ügyészség vegye kézbe az ügyet.

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

Sproncz Júlia, PATENT Egyesület képviselőjében elmondta, hogy korábban a kodifikációs folyamatban is jelezték, a hatalmi befolyással való visszaélés jellemzőbben leírja a feleknek a viszonyát, mint, hogy együtt éltek-e vagy sem. 2008-ban a megelőző távoltartás megvitatása során javasolták, hogy a volt élettárs is kerüljön be az alanyi kör bővítésébe. Ezt akkor nem vették figyelembe arra hivatkozva, hogy a kikerülő rendőr ezt nem fogja tudni megítélni. Most, 2014-ben mégis bekerült ez a javaslat és bővítették a kört. Hipotetikus elképzelés, hogy ha nem lenne benne az együttélés objektív tényállása a párkapcsolati erőszak törvényében, akkor nehéz lenne a bizonyítás.

Dr. Salgó László reagálva az előző felszólalásokra jelezte, hogy a gyermekek védelme valóban kiemelendő. A KIM is folyamatosan munkálkodik a gyermekbarát igazságszolgáltatáson, hogy minden jogszabály a gyermekek érdekeit szolgálja. Rengeteg törvényt módosított már a Minisztérium, hogy a gyermekek mindenekfelett álló érdekét biztosítsa. A gyermekek védelmének kérdését globálisan, multidiszciplinárisan kell megközelíteni. Van külön a gyermekbarát igazságszolgáltatással foglalkozó munkacsoport is, ezeket a kérdéseket ott kellene megvitatni. Az Isztambuli Egyezmény nem köti az együttélés feltételéhez a tényállást, meg fogják vizsgálni ezt a kérdést, milyen irányba lehet még elmenni. Az unoka-nagyszülő kérdés kapcsán még visszajelzést fog adni. A bántalmazással összefüggésben, ha van egy jelzőrendszer, egy szerv, amely ezt jelezni tudja, akkor nem kerülhet sor arra, hogy a bántalmazó a bántalmazott gondnoka lehessen. A távoltartás intézményével a Gyermekbarát Igazságszolgáltatásért Munkacsoport már foglalkozott, fenn áll annak a lehetősége, hogy a távoltartási szabályokat teljes revízió alá vonják. Ez azonban óriási feladat, ezért nem akarták 2013 őszén rohamtempóban lefolytatni, mert ez egy jóval összetettebb kérdés. Az OBH is küldött jó néhány észrevételt, ezeket még meg kell vizsgálni. A magánindítvány vonatkozásában is érkezett jelzés. Itt ki kell emelni, hogy a sértett kooperatív magatartása is szükséges a bizonyítási eljárás során. Ha a sértett megbocsájt a tettesnek, akkor az eljárás és a felek közötti viszony is jóval terhesebbé válik. Egy példát kiragadva, megtörtént eset, hogy a feleség és a férj otthon, tv nézés közben összeveszett, a feleség megszurta egy késsel a férjet. A hölgyet súlyos testi sértésért elítélték, be is kellett vonulnia a büntetés végrehajtási intézetbe. Kapott 3 hónap halasztást, mert a férj kérvényezte a büntetés elmaradását, sőt, már a bizonyítási eljárás során megbocsájtott a feleségének. A hölgynek volt munkája, a férfi álláskeresési járadékban részesült, de nem tudott a büntetéstől eltekinteni a bíróság, mert ez közvélemény bűncselekmény volt, így csak a büntetés mértékét tudták alacsonynak kiszabni, illetve kegyelmi kérelemmel lehetett a Köztársasági Elnökhöz fordulni. Ilyen esetekben a Köztársasági Elnök Úr sem mindig gyakorolja kegyelmi jogát. El kell kerülni azokat az eseteket, ahol mindkét félnek valóban az lenne az érdeke, hogy ne folytassák le az eljárást, mert meg tudnak egyezni egymással.

Dr. Kiszely Katalin véleménye szerint mindezekből szükséges lenne egy ajánlást összefoglalni. Ezen kívül összefoglalva az eddigieket megállapította, hogy a civil szervezetek változatlanul az alanyi kör bővítését szeretnék.

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

Dr. Salgó László hangsúlyozta, hogy ha nem generálisan csak az a megfogalmazás hangzana el, hogy a gyermekek védelme érdekében szükségesek lennének intézkedések, hanem konkrét javaslatok születnének, abban lehet, hogy partnerek lennének. Ha az ajánlás úgy fogalmaz, hogy az Isztambuli Egyezmény kapcsán felkéri a Magyar Kormányt, hogy vizsgálja meg, milyen lehetőségek vannak a büntető tényállás módosítására, akkor ezt megfontolják.

Dr. Kiszely Katalin kérte, hogy legyen úgy az ajánlás, hogy az Isztambuli Egyezmény jelzett cikkelyeiben foglalt változásokra figyelemmel kerüljön felülvizsgálatra a Btk-ban megfogalmazott kapcsolati tényállás, és ezek alapján történjen meg a módosítása.

Spronczi Júlia felvetette a kérdést, hogy lehetne ezt egy kicsit tágabban megfogalmazni, hogy ne csak a Btk-ra terjedjen ki a javaslat, hanem a Ptk-ra is?

Dr. Salgó László arról tájékoztató, hogy a kormányzaton belül már több vizsgálat is folyt, Magyarországnak nemzetközi kötelessége az Egyezményben foglaltak betartása.

Dr. Kiszely Katalin elmondta, hogy a közigazgatás működését előre meghatározott szervezeti és működési szabályzat irányítja, csak olyan ügyekért tudnak felelősséget vállalni, ami a kompetenciájukba tartozik. Ennek alapján a Ptk. kapcsán jelzett változtatásokat a Munkacsoport keretein belül nem tudják felvállalni, mert nem hozzájuk tartozik, ezért kéri, hogy maradjanak a Btk. változtatásainál.

Mikesy György jelezte, hogy eddig törvényekről, egyezményekről esett szó, tehát az elméleti oldal került megvitatásra. Mi a helyzet a gyakorlati lépésekkel? Említette a 36 éves nő problémáját, aki nem kapott segítséget sem a jelzőrendszer, sem egyéb módosítók által. Mit tegyen ez a nő, az Isztambuli Egyezmény értelmében, hogyan kellene lépni?

Dr. Kiszely Katalin hangsúlyozta, hogy ehhez ismerni kellene a konkrét esetet. Államtitkár Asszony elmondta, hogy segítőkészen áll minden felvetett problémához, de konkrét esetek megvitatása nem szerepelt az előre megadott napirenden. Az Isztambuli Egyezmény még nincs ratifikálva, hatályba sem lépett. Volt egy 1961-es New Yorki Egyezmény, a CEDAW. Ezt az Isztambuli Egyezmény alapján a nőkkel és a gyermekekkel szembeni erőszak megakadályozására alkották meg.

Mikesy György jelezte, hogy nem a konkrét problémára gondolt, csak arra, hogy az elméleti intézkedéseket le kell képezni a gyakorlatba.

Dr. Kiszely Katalin megkérdezte, hogy megállapodás születhet-e akkor abban, hogy az első ajánlás arra utaljon, hogy az Isztambuli Egyezményben foglaltak alapján a Btk. revíziója szükséges?

Pap Enikő bebocsájtást kért a Gyermekbarát Igazságszolgáltatásért Munkacsoportba. Elengedhetetlennek érzi a gyermeket érintő további védelmi intézkedések beépítését a Btk-ba. A kényszerláthatás problémakörének muszáj tematizálódnia. Jelenleg a családon belüli

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

erőszak esetében ez egy veszélyes elem. 2005 óta kiskorú veszélyeztetése a 4. bekezdésben van benne, az új Btk. pedig átvette, most kapcsolattartás akadályozása a címe. Rengeteg bántalmazott anyát hoz rettenetes helyzetbe, a szervezet ezt 2005 óta folyamatosan jelzi!

Dr. Kiszely Katalin véleménye szerint adatokat lenne jó erről látni, hogy látható legyen, milyen szignifikáns eltérések vannak. Alá kell támasztani az esetszámot, mert az elmondottak nagyon általánosan hangzanak.

Pap Enikő arról tájékoztatót, hogy mivel ezek nem nyilvános adatok, ezért nincs a szervezet abban a helyzetben, hogy statisztikát tudjon készíteni. Nincs arra vonatkozó adat, összesen mennyi párkapcsolati erőszak történik. Anonim statisztikai vannak a szervezetnek, sőt, ha minden igaz, az ügyészségtől is megkapják az erre vonatkozó adatokat. Ugyanakkor itt visszatérhet az a téma is, hogy a rendelkezésre álló hazai statisztikai adatok, mikor lesznek nyilvánosak?

Dr. Kiszely Katalin kiemelte, hogy a jogszabályok, előírások kötik az itt ülőket, de alapvetően közös a cél, a jogalkalmazó figyelmének felhívása. Politikai akarat a jobbító szándék. Javasolta, hogy térjen át a Munkacsoport a jogszabályok társadalmi egyeztetésének témakörére. A társadalmi egyeztetés hatékonyságának fokozására érkezett a civil szférától javaslat. Kéri, közvetlenül is kerüljenek el hozzájuk a törvényjavaslatok, így egy szakmaiabb, szűkebb partnerségi viszony kialakítása lehetséges.

Dr. Salgó László tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a jogszabályok társadalmi egyeztetése relative új intézmény. A 2010. évi, 131-es törvény szabályozza ezt. A törvény két formáját ismeri az egyeztetésnek; az egyik, a honlapon közzétett észrevételek feldolgozása, a másik a partnerségi megállapodásokon keresztül beérkezett javaslatok. Specialitásokat a honlapon való közzététel által ír elő a törvény. Ha érkezett észrevétel azokat fel kell dolgozni, meg kell jeleníteni és lehetőség szerint figyelembe is kell venni. A Btk. során több, mint 300 észrevétel érkezett, ezeket összegezték, és az elfogadható felvetéseket beemelték a jogszabályba. Saját tapasztalata alapján a véleményezési idő gyakran rövid, de a minisztériumok is sokszor csak egy-két napos határidőket kapnak egy-egy törvényjavaslat megvitatására. Saját gyakorlatában is előfordul a civil szervezetekkel történő egyeztetés, sőt, néha adott civil szervezetek több időt kapnak egyes tervezetek véleményezésére, mint a minisztériumi munkatársak. Ahhoz, hogy a rendszer igazán hatékonyan működjön, szükség lenne a civil szervezetektől egy olyan adatbázisra, amelyben jól látható, melyik szervezet, pontosan, mivel foglalkozik. Ennek alapján fel lehetne osztani, melyik szervezet, melyik jogszabályt tudja véleményezni.

Dr. Kiszely Katalin összegezte Dr. Salgó László felszólalását: ajánlásként meg lehet akkor fogalmazni, hogy a társadalmi egyeztetés hatékonyságának növelését szorgalmazni szükséges.

Mikesy György elmondta, hogy lassan 20 éve vesz részt a társadalmi egyeztetéseken, ismeri, hogy ahány kormánypolitika, annyi társadalmi egyeztetés volt már. Általában tegnapi határidővel érkeznek az anyagok, és ilyenkor nagyon kell sietni. Az lenne a kérése, hogy

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

mielőtt közigazgatási egyeztetésre megy ki egy anyag, legalább 1,5-2 napos határidő legyen a véleményezésre oly módon, hogy ebből összegző anyag készülhessen, benne azzal a tartalommal, hogy milyen civil javaslatok születtek. Ennek az is a lényege, hogy a civil szektor is tanulhasson abból, valóban mik azok az érdemleges javaslatok, amik megfontolásra kerülnek, hogy a civil szféra is komolyan vegye a javaslattételi kötelezettségét, és, hogy ezen alkalmakon csak és kizárólag a jogszabályok véleményezésével kell foglalkozni és nem az aktuális rendszer bírálatával.

Dr. Kiszely Katalin elmondta, hogy a hatékony egyeztetés érdekében célszerű lenne, ha a civil szervezetek partnerségi listát nyújtanának be, amikből kiderül, melyek azok a társadalmi egyeztetésre bocsájtott kérdések, amelyekben kompetensnek bizonyulnak.

Dr. Bence Rita a Társaság a Szabadságjogokért képviseletében támogatta a javaslatot, szükséges lenne egy ilyen listának az előállítás.

Dr. Salgó László tájékoztatta a jelenlévőket, hogy ez a rendszer már működik, a Btk. kapcsán is számos változtatást így vitattak meg a civil szervezetekkel.

Dr. Kormosné Debreczeni Zsuzsanna az EMMI - Család-és Esélyteremtésért Felelős Helyettes Államtitkárság, főosztályvezető-helyettesének tájékoztatása alapján az időbeli korlátról az mondható el, hogy a kormány 1 évre előre közlést tesz, mely jogszabályokkal kíván foglalkozni, így nem kell mindig figyelni a www.kormany.hu-t, a civil szféra fel tud előre készülni a jogalkotási folyamatokra.

Dr. Bence Rita szerint olyan fórumra lenne szükség a jövőben, ahol az ajánlásokat nem a mandátum és a felhatalmazás szabja meg. A partnerség egy nagyon fontos eleme a folyamatnak, de szükség lenne egy nagyobb szakmai fórumra, ahol a civil szervezetek leülhetnek egymással és a kormánnyal egyeztetni, ajánlásokat megfogalmazni. Erre jó példa volt a Nők és Férfiak Társadalmi Tanácsa annak idején. Ott korlátozások nélkül lehetett diskurzust folytatni.

Dr. Kiszely Katalin elmondta, hogy minden igénynek nem lehet megfelelni, az a feladat, hogy szakmailag kialakítsunk olyan ajánlásokat, amelyekre abszolút szükség van. Ha túl nagy a fórumon résztvevők száma, akkor sem lehet konszenzusra jutni. A Tematikus Munkacsoportok éppen azért jöttek létre, hogy ezeket az ajánlásokat megfogalmazzák és a kormány elé terjesszék.

Dr. Tallódi Zoltán, a KIM Strassbourgi Bíróság Képviseleti Osztály munkatársának tájékoztatása alapján nagyon sok hazai civil szervezet van, s a kormany.hu portál segítségével, mindenkinek lehetősége nyílik a társadalmi egyeztetésre. Olyan listát azonban összeállítani, ami minden témához tartalmazza a civil szervezeteket, majd ezt kezelni és minden egyes törvényjavaslatot megküldeni, iktatni, befogadni, feldolgozni meghaladná a közigazgatás kapacitását. Azt javasolja, hogy a civil szervezet keresse meg az adott állami vezetőt, ahol van olyan törvényalkotási kérdés, amely érdekli, és kérje a bevonását.

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

Szegedi Erika az ÉFOÉSZ képviselőjében elmondta, hogy elsősorban ők is olyan hírleveleken és olyan portálokon keresztül kapják a megkereséseket, amikre ők maguk regisztráltak be, vagy más munkacsoport által jutnak információhoz. Nem értik a helyzetet, hogyan lehet, hogy egyszer keresik őket, másszor pedig nem?

Dr. Tallódi Zoltán szerint annak nincsen akadálya, hogy a civil szervezetek összefogjanak, és együtt üzemeltessenek honlapokat, vagy fórumokat, de ez nem a kormányzat dolga.

Dr. Kiszely Katalin véleménye alapján a Női Érdekvédelem Szövetsége erre jó példa, hiszen több szervezetet is magába foglal. Összefogott érdekvédelem megnyilvánulásokat is szívesen vesz a kormányzat. A partnerségi együttműködés, vagy a stratégiai együttműködés bizonyos kérdések kapcsán nagyon hasznos. A fogyatékkal élő személyek érdekvédelem képessége más, többszörös hátrányt szenvednek el. Ennek javítását tűzték ki még célul, 2014-2020 között országos fogyatékosügyi program indul, amelyet az Alkotmány is véd.

Szegedi Erika elmondta, hogy az ajánlás első és negyedik pontjára küldtek be javaslatot, sokkal konkrétabb megfogalmazásokat szeretnének. Az új Ptk. elmulasztotta azt a lehetőséget, hogy lebontsa a jogkorlátozó gondnoksági rendszert (CRPD is előírja). A támogatott döntéshozatal intézménye bekerült ugyan, de, a részletek nem lettek teljesen jól kidolgozva (alá-fölé rendeltségi viszony, a Gyámhatóság hangsúlyos szerepe a segítők kirendelésében, aminek féltő, hogy nem fog eleget tenni). A segítői szervezetek képzése, segítése, érzékenyítése is nagyon fontos feladat. A gondnoksági rendszer felülvizsgálata elengedhetetlen.

Dr. Kiszely Katalin jelezte, hogy nem a női jogokat közvetlenül érintő kérdéssről esett szó az ülésen. A CEDAW Egyezmény hosszabb ideig napirendi témája volt a Munkacsoportnak. A következő fél év beszédtemája lehetne, milyen ütemtervet lehetne felállítani, de véleménye szerint egyszerre mindent nem lehet. A női jogok területéhez kellene a prioritásokat igazítani. Arra kért javaslatokat, milyen prioritásokat alkalmazzanak a továbbiakban? A Ptk. 2014. március 15-én lépett hatályba, ezt nem lehet máris megváltoztatni, idő kell hozzá. A kapcsolati erőszak és a távollartó intézkedések lehetnének fókuszpontban.

Dr. Kormosné Debreczeni Zsuzsanna úgy gondolta, hogy egy ütemterv felállításához most nagyon kedvezőtlen az időszak. Ugyan a CEDAW koordinálása az EMMI - Család- és Esélyteremtésért Felelős Helyettes Államtitkárságához tartozik, de az ajánlások mégis az igazságügy területét érintik, ezért elég nehéz ebben állást foglalni.

Dr. Pálfi Éva az EMMI, Egészségügyért Felelős Államtitkárság titkárságvezetője szerint egy ütemterv kidolgozása elképzelhető, de a jelenlegi helyzetben ennél többre most nincs lehetőség, egy türelmi időt kell adni, és később kell majd erre visszatérni.

Dr. Bence Rita jelezte, hogy nagyon fontos lenne elérni, hogy a fogyatékos személyeket ne tehessék akaraton kívül meddővé, erre CEDAW ajánlás is van. A jogszabály a kizáró

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

gondnokság intézményét továbbra is fenntartja, így valaki más is dönthet az adott nő helyett a saját jogainak gyakorlásáról. 11-ből 9 esetben a statisztika azt mutatja, hogy kizáró gondnokság alatt álltak azok a nők, akiket ilyen módon tettek meddővé.

Dr. Kiszely Katalin hangsúlyozta, hogy ez az a téma, aminek a megvitatására jelen Munkacsoport keretei nem fognak lehetőséget adni.

Dr. Bence Rita kiemelte, hogy ez egy nagyon súlyos emberi jogi kérdés. A jogalkalmazás azt mutatja, hogy az ilyen ügyek futószalagon mennek, elegendő a bírónak csupán egy fél oldalas véleményt kiállítania a kizáró gondnokság megállapításához. Azt tapasztalták, hogy ha ezekben az esetekben felülvizsgálatot kértek, független orvosszakértő bevonásával, 5-ből 5 esetről kiderült, hogy nem volt jogos a kizáró gondnokság meghatározása. Jelezte, hogy nem szeretne ellenségeskedni, de ha a Munkacsoport csak olyan ajánlásokat tud megfogalmazni, mint eddig, akkor ehhez nem adják a nevüket. Nem tudják akceptálni, hogy ez az emberi jogi probléma nem fér bele az időkeretbe.

Dr. Kiszely Katalin elvetette annak lehetőségét, hogy olyan ajánlások szülessenek a Munkacsoport keretén belül, amelyek nem közvetlenül a női jogokat érintik, hiszen az Emberi Jogi Munkacsoport keretében Fogyatékkal Élő Emberek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport is működik.

Turai Katalin Ráhel a Magyar LMBT Szövetség képviselőjeként elmondta, hogy a család korlátozó fogalmára vonatkozó kitélt fontosnak érzik a CEDAW Egyezmény alapján. Azt szeretnék, ha a magyar jogalkotásban is megjelenne a család tágabb értelmezése.

Dr. Bence Rita javasolta, hogy a CEDAW ajánlások legyenek nyilvánosak, elérhetők a kormányzati portálokon. Véleménye alapján képzéseket kellene biztosítani az állami szektor képviselőinek

Dr. Kiszely Katalin tájékoztatta a jelenlévőket, hogy az EMMI közzétette a CEDAW jelentést. Tekintettel a teljes bizonytalanságra, javasolta, hogy a Munkacsoport jelen helyzetben ne tegyen javaslatokat. Ha felállt az új kormány, akkor a témák alapján egy munkatervet lehet felállítani. Most lezárult egy folyamat, remélhetőleg folytatásra kerül.

Hangfelvétel alapján készítette: Huszághné Winkler Mónika

Látta: Kovács Krisztina, Princz Viktória

Jóváhagyta: dr. Tallódi Zoltán